

El setè centenari de la mort del beat Ramon Llull és una ocasió extraordinària per presentar als nostres lectors la polièdrica i genial personalitat del filòsof i teòleg mallorquí. El pensador més influent de la nostra llengua és objecte d'aproximacions ben diferents en aquest número que presentem sense amagar la pluralitat d'interpretacions i d'hermenèutiques que suscita la vida, l'obra i, especialment, l'art lul·liana.

No és la nostra intenció, però, oferir una monografia per a especialistes en l'obra de Llull, sinó reconèixer la seva aportació en diferents camps de la cultura, des de la literatura fins a la mística, passant per la filosofia i per la teologia. En la personalitat de Ramon Llull hi convergeixen aspectes molt diversos i, fins i tot, contraposats, de tal manera que és fàcil reduir la complexitat de la seva personalitat i de la seva obra a una dimensió i perdre'n la visió integral.

Hi ha, però, una sèrie d'elements que, en aquest editorial, volem subratllar. Ramon Llull, també anomenat Ramon *lo foll*, és, d'entrada, un pensador laic. No forma part de cap ordre monàstic, ni de cap congregació religiosa, no és membre del clergat. És un laic que, mogut per la seva experiència de fe, se sent cridat a predicar i a escriure, en llengua vernacla, per donar a conèixer les raons suposadament necessàries de l'opció cristiana. El seu llenguatge, fresc i espontani, no neix de les aules universitàries, sinó del poble, del camp, de la seva potentíssima imaginació.

El polígraf escriptor mallorquí és, en segon lloc, el creador del català filosòfic i teològic. Elaborava conceptes nous per a identificar nocions que, en la llengua del poble, no es podien anomenar. Llull és, en aquest sentit, el referent principal de les nostres lletres, una de les figures essencials de la història de la llengua i de la literatura catalanes, juntament amb Jacint Verdaguer, impulsor de la Renaixença i de Pompeu Fabra, el pare de la normativa del català tal com en l'actualitat l'entendem.

En el terreny de la lògica, el pensador de Mallorca és el creador de l'Art, un sistema de pensament complex que, al llarg de la història, ha suscitat defensors i detractors i que pretén ser un mecanisme per garantir el correcte pensament. El seu esperit, essencialment missio-

ner i evangelitzador, el porta a elaborar un artefacte racional summament complex amb la finalitat de fer comprendre els principals articles del Credo cristià. El Doctor Il·luminat està convençut que amb l'Art està en disposició de mostrar quins són els principis de l'única religió vertadera. Des de Leibniz fins a Schopenhauer, passant per Hegel, la seva proposta serà objecte de tota mena de consideracions.

Una altra dimensió inherent al personatge és la seva faceta mística. En obres tan nuclears com *El llibre de contemplació en Déu* i *El llibre d'amic e Amat*, l'escriptor mallorquí articula els fonaments d'una mística cristiana de signe esponsalici, en la qual narra des de la bellesa de la fusió amb l'Amat fins a la recerca desesperada de l'Amat que causa en l'Amic tota mena de llàgrimes, patiments i sospirs.

Som davant d'un pensador que es meravella del fet d'existir, tal com el seu protagonista, Fèlix, expressa en *El llibre de les meravelles*, un filòsof que agracix a Déu el do de la vida i que entén que les meravelles del món són un camí cap a l'experiència de Déu.

En els *Proverbis* ens regala un doll de petites sentències que revelen la seva dimensió sapiencial. En un fragment del citat llibre s'hi pot llegir: «Com que és més ço que ignores que ço que saps, no parlis gaire».

Fent-nos eco d'aquest bell proverbi, cloem aquesta editorial, amb el desig que aquest monogràfic dedicat a Ramon Llull sigui una ocasió per rellegir de nou la seva obra i per enaltir la figura d'aquest *homenot* nostrat.